

DÜNYANIN GEOİT ŞEKLİ**DÜNYANIN KÜRESEL
ŞEKLİNİN SONUÇLARI****DÜNYANIN GÜNLÜK-EKSEN
HAREKETİNİN SONUÇLARI**

Ekvator'dan şişkin, kutuplardan basık olması...	Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe;	Dünya, kendi eksenini etrafındaki günlük hareketini batıdan doğuya doğru dönerek 24 saatte tamamlar.
Yer Çekiminin kutuplarda fazla olması...	Güneş ışınlarının gelme açısı küçülür.	Gece ve gündüzler ardalanır.
Yarı Çapın ekvator'da fazla olması...	Işınların tutulma (enerji kayıbı) oranı artar.	Dünya eksenini etrafında döndüğü için Geoit şeklini almıştır.
Çevre uzunluğunun ekvator'da fazla olması...	Sıcaklık ortalaması azalır.	Yerel saat farkları ortaya çıkar.
Tam bir meridyen çemberinin, ekvator çemberinde daha kısa olması...	Deniz suyu sıcaklığı ve tuzluluk oranı azalır.	Güneşin gün içinde ufuk düzlemindeki konumu değişir.
60° paralelinin, ekvatorun yarısı kadar olması...	Cisimlerin gölge boyu uzar.	Doğuda, güneş daha önce doğar ve batar.
	Atmosfer kalınlığı azalır.	Güneşin gün içinde ufuk düzlemindeki konumu değişir.
	Kalıcı kar alt sınırı, yerleşme ve tarım üst sınırı ile orman üst sınırı azalır.	Dünya üzerinde herhangi bir yer, güneş ışınlarını gün içinde farklı açılarla alır.
	Sıcaklık ve bitki kuşakları oluşur.	Coğrafi yönler meydana gelir.
	Ekvator TAB, Kutuplar TYB kuşağı oluşturur.	Gün içinde gölge boyu ve yönü değişir.
	Dünyanın bir yarısı aydınlık (gündüz), diğer yarısı karanlık (gece) olur.	Günlük sıcaklık ve basınç farklarının oluşur.
	Aydınlanma çizgisi, çember şeklinde olur.	Meltem rüzgârları meydana gelir.
	Çizgisel hız azalır; tan-gurup (alacakaranlık) süresi artar.	Kayalarda fiziksel ufalanma– mekanik çözümler olur.
	Gece-gündüz süre farkı artar.	30° ve 60° enlemlerinde dinamik basınç kuşakları oluşur.
	Meridyenler arası mesafe azalır.	Okyanus akıntılarında sapma ve halkalanma (girdaplar) oluşur.
	Paralellerin çevre uzunluğu azalır.	Sürekli rüzgârların yönlerinde sapmalar olur. KYK'de sağa, GYK'de sola sapar.
	Harita çözümlerinde bozulma-hata artar.	Tarih değişim çizgisinin doğusunda gün bir gün geri olur.
	KYK'de kutup yıldızı görünür, GYK'de görünmez.	

ELİPS YÖRÜNGENİN SONUÇLARI

Dünya, Güneş'e bazen yaklaşır, bazen uzaklaşır.

Dünya'nın Güneş'e en yakın olduğu tarih 3 Ocak (Günberi) olur.

En uzak olduğu tarih ise 4 Temmuz (Günöte) olur.

Güneş'in Dünya üzerindeki çekim gücü değişir.

Dünya, Güneş'e yaklaşıncaya Güneş'in çekim gücü artar.

Dünya'nın yörüngesindeki hızı değişir.

Mevsim süreleri, yarı kürelerde farklı olur.

KYK'de yaz mevsimi, GYK'de ise kış mevsimi süresi daha uzundur.

K.Kutup noktasında 186 gün gündüz yaşanır.

G.Kutup noktasında 179 gün gündüz yaşanır.

UNUTMAYALIM; Dünyanın Güneşe yaklaşıp uzaklaşması sıcaklığı çok fazla etkilemez.

ERHAN ANADOL

EKSEN EĞİKLİĞİ VE YILLIK HAREKETİN SONUÇLARI

Güneş ışınlarının yeryüzüne düşme açısı ve cisimlerin gölge boyu ve yönü yıl boyunca değişir.

Yıl içinde Güneş'in ufuk düzlemindeki yükseltisi değişir.

Aydınlanma çemberi yıl içinde Kutup Noktası ile Kutup Dairesi arasında yer değiştirir.

Güneş'in doğuş ve batış saatleri ile yerleri yıl içinde değişir.

Mevsimlerin oluşumuna neden olur. Orta kuşakta yıl içinde dört mevsim belirgin yaşanır.

Aynı anda yarı kürelerde farklı mevsimler yaşanır.

Gece ile gündüz süreleri yıl içinde değişir.

Gece-gündüz arasındaki süre farkının, Ekvator'dan kutuplara gidildikçe artmasına neden olur.

Kutup noktalarında 6 ay gündüz 6 ay gece yaşanır.

Dönencelerin ve kutup dairelerinin sınırlarını belirlenir.

Matematik iklim kuşaklarının oluşumuna neden olur.

Muson rüzgârları meydana gelir.

UNUTMAYALIM; eksen eğikliği yıl içinde veya gün içinde değişmez!

erhananadol.com